

SÖKANDE

1. EC Utbildning AB, 556626-4387

Ombud: Advokat Pontus Scherp och jurist Catarina Rivero Lira
Norburg & Scherp Advokatbyrå AB
Blasieholmsgatan 5
111 48 Stockholm

2. Movant AB, 556526-5005

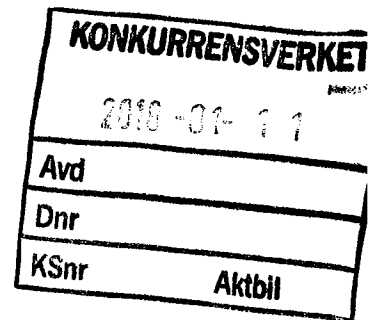
Ombud: Advokaterna Erika Nettrander och Maria Lidbom
Advokatfirman LA Partners Aktiebolag
Box 487
201 24 Malmö

MOTPART

Arbetsförmedlingen
Juridiska avdelningen
113 99 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökningarna om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Arbetsförmedlingen genomförde en upphandling avseende arbetsmarknadsutbildning teleteknisk utbildning inom el/teletekniska området (dnr Af-2017/00208851). Upphandlingen genomfördes som ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och avsåg leveransområdena Luleå, Stockholm, Göteborg och Malmö. I tilldelningsbeslut den 26 juni 2017 tilldelades EC Utbildning AB (EC Utbildning) kontrakt avseende leveransområdena Stockholm och Göteborg. I samma beslut tilldelades Movant AB (Movant) kontrakt avseende leveransområdena Luleå och Malmö.

Arbetsförmedlingen drog sedermera tillbaka tilldelningsbeslutet och genomförde nya anbudsutvärderingar för samtliga områden. Den 13 september 2017 fattade Arbetsförmedlingen ett nytt tilldelningsbeslut. Genom beslutet tilldelades Iftac Aktiebolag (Iftac) kontrakt för samtliga leveransområden. I beslutet går att utläsa Arbetsförmedlingen rättar det tidigare tilldelningsbeslutet eftersom Arbetsförmedlingen har uppmärksammat på ett tekniskt fel som gett räknfel i utvärderingen gällande kvalitetsbristpåslag i TendSign. Av beslutet framgår vidare att Movant inte längre står med som en av de anbudslämnare som uppfyllt kvalificeringskraven och som gått vidare till utvärdering.

EC Utbildning ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att förvaltningsrätten beslutar om rättelse av upphandlingen såvitt avser leveransområdena Stockholm, Göteborg och Malmö på så sätt att nya anbudsutvärderingar genomförs, varvid EC Utbildnings anbudspris ska påföras ett kvalitetsbristtillägg om 225 kr i stället för 900 kr i respektive leveransområde. I andra hand yrkar EC Utbildning att upphandlingen avseende dessa leveransområden ska göras om.

Movant ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen avseende leveransområdena Malmö och Luleå ska rättas på så sätt att Arbetsförmedlingen genomför en ny anbudsutvärdering där anbudet från Movant ska beaktas. I andra hand yrkar Movant att upphandlingen avseende dessa leveransområden ska göras om.

Arbetsförmedlingen bestrider bifall till ansökningarna om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska avslå ansökningarna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

I 4 kap. 1 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada.

I mål om offentlig upphandling grundar rätten sin prövning på de omständigheter som sökanden har åberopat (RÅ 2009 ref. 69). Frågan i målen är därför om det föreligger skäl för ingripande enligt LOU på de grunder som bolagen har anfört.

EC Utbildnings ansökan

Vad parterna anför i huvudsak

EC utbildning gör gällande att Arbetsförmedlingen felaktigt har påfört EC Utbildnings anbud ett kvalitetsbristtillägg om 900 kr i leveransområdena Stockholm, Göteborg och Malmö och att EC utbildnings anbud rätteligen borde ha fått ett kvalitetsbristtillägg om 225 kr. I sådana fall hade EC Utbildnings anbud haft ett lägre jämförpris än det vinnande anbudet från Iftac och EC Utbildning hade därmed tilldelats kontrakten i dessa leveransområden. Arbetsförmedlingen har genom att tilldela EC Utbildning ett högre kvalitetsbristtillägg än vad som följer av upphandlingsdokumentet och genom att tilldela Iftac kontrakt brutit mot principerna om transparens och likabehandling samt 4 kap. 1 § LOU.

EC Utbildning gör i andra hand gällande att upphandlingsdokumentet och utvärderingsmodellen är oförutsägbara och otydliga eftersom uppräkningsstal inte har angetts i upphandlingsdokumentet samt då formuleringen ”Det maximala kvalitetsbristtillägget man kan erhålla på denna upphandling är 4 500 SEK = 100% i vikt” i punkt 1.6.4 i upphandlingsdokumentet är tvetydig. Om uppräkningsstalet hade varit känt och om EC Utbildning hade vetat att kvalitetsbristtillägget om 4 500 kr avsåg varje leveransområde hade EC Utbildning kunnat utforma sitt anbud annorlunda och då tilldelats kontrakten. Eftersom överträdelsen avser det konkurrensuppsökande skedet finns det grund för att förordna att upphandlingen ska göras om.

För det fall det maximala kvalitetsbristtillägget om 4 500 kr ska tolkas som att det avser varje leveransområde och inte hela upphandlingen gör EC Utbildning även gällande att utvärderingsmodellen strider mot proportionalitetsprincipen. Om man sätter det totala kvalitetsbristtillägget i förhållande till anbudspriserna i upphandlingen framstår ett uppräkningsstal

om 45 som oproportionerligt. Också om man beaktar att *en* kvalitetsavvikelse medför ett påslag om 900 kr på anbudspriset, dvs. nästan 100 procent för de anbudspriser som låg runt 1 000 kr framstår uppräkningsstalet som oproportionerligt. I praktiken får ett kvalitetsbristtillägg om 900 kr per utvärderingskriterium den effekten att en anbudsgivare som inte uppfyller ett utvärderingskriterium inte har någon möjlighet att tilldelas kontrakt i leveransområdet. Utvärderingskriterierna blir därför i praktiken att likställa med ska-krav.

Arbetsförmedlingen bestrider EC Utbildnings påstående att det maximala kvalitetsbristtillägget om 4 500 kr ska avse de fyra leveransområdena tillsammans. Det som avses med upphandlingen i detta fall är upphandlingen av specifika leveransområden. Detta styrks bl.a. av att tilldelningsbeslutet beskriver att upphandlingen bestod av fyra leveransområden där varje del ska uppfattas som en egen upphandling och där anbuderna har utvärderats var för sig för respektive leveransområde. Det faktum att kontrakt kommer att upprättas för varje separat leveransområde styrker även detta påstående. I förevarande upphandling är uppräkningsstalet 45, då detta grundar sig på *en* procent av den maximala avvikelsen på 4 500 kr. Att uppräkningsstalet varit tydligt styrks även av det faktum att det inte har inkommit någon fråga om uppräkningsstalet under anbudstiden.

Arbetsförmedlingen bestrider att utvärderingsmodellen strider mot proportionalitetsprincipen. En upphandlande myndighet har stor frihet att använda den utvärderingsmodell som den anser lämpligast, så länge den inte är i konflikt med någon av de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. Den utvärderingsmodell som Arbetsförmedlingen har använt och som innebär att anbudsgivaren får ett kvalitetsbristtillägg på 20 procent för varje krav som deras tilltänkta lärare saknar, kan inte anses som oproportionell. Tvärtom har utvärderingsmodellen varit transparent och proportionell samt fått det utfall som Arbetsförmedlingen önskade sig,

nämligen att anbudsgivarna överlag offererat en hög kompetens för de tjänster som ingår.

Förvaltningsrättens bedömning

Den aktuella upphandlingen avser fyra leveransområden (leveransorter): Göteborg, Malmö, Stockholm och Luleå. I målet är ostridigt att anbuderna ska lämnas per leveransområde och att anbudsgivarna kan välja att lägga anbud på ett eller flera leveransområden. I målet tycks även vara ostridigt att varje anbud ska utvärderas enligt de kriterier som gäller för det leveransområde som anbudet avser. Av upphandlingsdokumentet framgår att Arbetsförmedlingen har uppställt fem kriterier per leveransområde som kommer att utvärderas. Kriterierna avser huvudlärarens kompetens. Varje kriterium som inte är uppfyllt medför ett kvalitetsbristtillägg på 20 procent.

EC Utbildning anser att punkt 1.6.4 i upphandlingsdokumentet ska tolkas på så sätt att det maximala kvalitetsbristtillägget om 4 500 kr avser alla fyra leveransområden tillsammans och att det maximala kvalitetsbristtillägget för respektive leveransområden såldes uppgår till 1 125 kr. Denna tolkning innebär i sin tur att en avvikelse från ett utvärderingskriterium medför ett kvalitetsbristtillägg om 225 kr. I andra hand gör EC Utbildning gällande att upphandlingsdokumentet och utvärderingsmodellen är oförutsägbara och otydliga. Arbetsförmedlingen å sin sida menar att det maximala kvalitetsbristtillägget om 4 500 kr avser respektive leveransområde.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att ett upphandlingsdokument ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör emellertid att även upphandlingsdokument och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under

förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när (RÅ 2002 ref. 50).

Förvaltningsrätten anser att punkt 1.6.4 i upphandlingsdokumentet måste förstås utifrån sitt sammanhang. Av punkt 1.6.2 framgår att anbuden utvärderas enligt de kriterier som beskrivs under varje ort. För varje leveransområde sker således en egen utvärdering. I punkt 1.6.4 beskrivs den utvärderingsmodell som kommer att tillämpas. Där framgår att det maximala kvalitetsbristtillägget är 4 500 kr. Mot bakgrund av att det klart framgår att anbuden utvärderas var för sig för respektive leveransområde anser förvaltningsrätten att det är tillräckligt tydligt att det maximala kvalitetsbristtillägget om 4 500 kr avser varje enskilt leveransområde. Detta bekräftas vidare av att det för en anbudslämnare inte kan anses ha varit relevant att veta vad det totala kvalitetsbristtillägget för samtliga leveransområden uppgår till eftersom anbuden för dessa områden utvärderas separat. Eftersom EC Utbildning således rätteligen påförts ett kvalitetsbristtillägg om 900 kr i leveransområdena Stockholm, Göteborg och Malmö saknas skäl för rättelse i enlighet med förstahandsyrkandet. Förvaltningsrätten anser vidare att upphandlingsdokumentet och utvärderingsmodellen är tillräckligt tydligt utformade. Det saknas därmed även skäl för ingripande mot upphandlingen på denna grund.

Vad avser EC Utbildnings invändning om att utvärderingsmodellen strider mot proportionalitetsprincipen gör förvaltningsrätten följande bedömning.

Enligt EU-domstolens praxis får de upphandlande myndigheterna vid valet av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet välja de kriterier som de ämnar tillämpa, på villkor att de syftar till att möjliggöra att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet fastställs, och att de inte medför att den upphandlande myndigheten ges en obegränsad valfrihet när den tilldelar en anbudsgivare ett kontrakt. Tillämpningen av nämnda kriterier ska ske med

iakttagande av såväl förfarandereglerna som de grundläggande principer som följer av gemenskapsrätten. Av detta följer att de upphandlande myndigheterna under iakttagande av föreskrifterna i gemenskapsrätten, inte endast är fria att välja kriterier för tilldelningen av kontraktet, utan även att bestämma viktningen av dessa, såvida en utvärdering kan göras på grundval av de tillämpade kriterierna i syfte att fastställa vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga (C-448/01 p. 37-39).

Förvaltningsrätten anser att den aktuella utvärderingsmodellen är tydligt förklarad i upphandlingsdokumentet och att den har gjort det möjligt för anbudslämnarna att förutse hur stor vikt Arbetsförmedlingen sätter vid huvudlärarens kompetens i förhållande till pris. Anbudslämnarna har därigenom haft möjlighet att bedöma förutsättningarna för tilldelning och det har inte funnits någon obegränsad valfrihet för Arbetsförmedlingen vid tilldelning av kontrakt. EC Utbildning har inte påstått att de enskilda utvärderingskriterierna är onödiga eller oproportionerliga. Enbart det faktum att utvärderingskriterierna viktats högt och att avvikelser därmed medfört höga kvalitetsbristtillägg kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses innebära att utvärderingsmodellen är oproportionerlig. Förvaltningsrätten finner således att det inte heller på denna grund finns skäl att ingripa mot upphandlingen. EC Utbildnings ansökan om överprövning ska därför avslås.

Movants ansökan

Vad parterna anför i huvudsak

Movant gör gällande att det referensuppdrag som Movant har lämnat uppfyller de krav som uppställs i upphandlingsdokumentet. Det har därför varit felaktigt av Arbetsförmedlingen att förkasta anbudet från Movant. För det fall att Movants anbud inte hade förkastats skulle Movant i enlighet med den ursprungliga tilldelningen ha erhållit kontrakt för leveransorterna

Malmö och Luleå. Movant har därmed lidit skada eller kan komma att lida skada med anledning av det felaktiga förkastandet.

Det som efterfrågas i punkt 1.3.7 i upphandlingsdokumentet är att anbudsgivaren ska ha tidigare erfarenhet av att genomföra *ett liknande uppdrag* som det nu aktuella. Det framgår redan av punkten 1.1. i upphandlingsdokumentet att "Aktuell upphandling avser arbetsmarknadsutbildning teleteknisk utbildning inom el/teletekniska området". Movant har lämnat ett referensuppdrag som avser ett utbildningsuppdrag riktat mot vuxna inom el/teleområdet och som även innefattar övriga efterfrågade parametrar angivna under 1.3.7. Beskrivningen av referensuppdraget ska innehålla ett utbildningsuppdrag med *likartad inriktning och omfattning* (volym och längd). Begreppet "likartad inriktning" har definierats som *en utbildning riktad mot vuxna inom aktuellt yrkesområde*. Movant har som referensuppdrag angett att Movant genomför en yrkesinriktad vuxenutbildning inom El- och energiprogrammet. Referensuppdraget avser således ett uppdrag med "likartad inriktning" utifrån hur detta har beskrivits i upphandlingsdokumentet.

Movant har angett i sitt förtydligande att man sedan uppdraget påbörjades har haft ca 24 årsplatser fördelat på de yrkesutgångar som Movant tillhandahåller och att elva deltagare läser den eltekniska inriktningen vilket kan leda fram till ett arbete som teletekniker. Movant har således visat att referensuppdraget motsvarar den efterfrågade omfattningen och volymen.

För det fall kravet på referensuppdrag ska ges den tolkning som Arbetsförmedlingen menar gör Movant i andra hand gällande att kravet på referensuppdrag brister i såväl transparens som proportionalitet. Bristerna har påverkat det konkurrensuppsökande skedet och anbudsgivningen i en sådan grad att upphandlingen ska göras om. Arbetsförmedlingen har i handlingen "Förtydligande om uteslutning" angett att syftet med

utbildningen är att erbjuda påbyggnads- och breddningsutbildning för personer med elteknisk gymnasieutbildning eller andra målgrupper med tidigare erfarenhet eller utbildning inom el- eller elteknik och att Movants referensuppdrag *därför* inte bedöms vara av likartad inriktning. Arbetsförmedlingen har härigenom lagt nya uppgifter och krav till grund för bedömningen av referensuppdraget som inte framgått av kravet på referensuppdrag. Att i efterhand hänvisa till att referensuppdraget ska ange andra uppgifter än vad som framgår av punkt 1.3.7 i upphandlingsdokumentet är inte förenligt med principen om transparens. Arbetsförmedlingen gör i yttrande gällande att referensuppdraget ska avse "en specialiserad teleteknisk utbildning inom fiber och koppar med fördjupning inom fiber". Något sådant krav kan dock inte utläsas av upphandlingsdokumentet. Även om det hade varit ett krav på ett referensuppdrag som innefattar fördjupning inom fiber så skulle Movants referensuppdrag uppfylla kravet.

Det referensuppdrag som EC Utbildning har lämnat innefattar också hänvisning till kurser som ingår i gymnasieskolan. Detta tyder på att inte heller EC Utbildning har lämnat något referensuppdrag som avsett någon påbyggnad eller fördjupning. Den omständigheten att Arbetsförmedlingen har förkastat anbudet från Movant samtidigt som man godtagit referensuppdraget i EC Utbildnings anbud har inneburit att anbuden har behandlats olika och därmed i strid med likabehandlingsprincipen.

Som Arbetsförmedlingens "Förtydligande av uteslutning" får uppfattas ska ett referensuppdrag för att vara godkänt motsvara exakt det uppdrag som Arbetsförmedlingen nu upphandlar och som i praktiken endast Arbetsförmedlingens befintliga leverantör Iftac klarar av att redovisa referensuppdrag för. Under dessa förutsättningar är det tydligt att kravet på referensuppdrag med likartad inriktning är oproportionerligt högt och konkurrensbegränsande i förhållande till den utbildning som upphandlas.

Arbetsförmedlingen anser att det tydligt framgår att av punkt 1.3.7. att referensuppdraget ska likna det nu aktuella uppdraget. Det nu aktuella uppdraget kan enligt Arbetsförmedlingen inte uppfattas på annat sätt än att det är den utbildning som efterfrågas i upphandlingen. Upphandlingen är i upphandlingsdokumentet rubricerad som "Teletekniker – inriktning koppar och fiber". Redan i punkt 1.1 i upphandlingsdokumentet framgår att

~~"I denna utbildning kommer deltagarna att utbildas inom teleteknik, fiber och koppar med fördjupning inom fiber".~~ Med likartad inriktning avses med andra ord just utbildning inom teleteknik, fiber och koppar med fördjupning inom fiber. Någon liknande utbildning med fördjupning inom fiber kan inte utläsas vare sig i Movants inlämnade anbud eller i det förtydligande av referensuppdraget som lämnats in därefter. Det stämmer inte, så som Movant påstår, att Arbetsförmedlingen har lagt omständigheter till grund för bedömningen av referensuppdraget som inte efterfrågats för referensuppdraget. Det som står i Arbetsförmedlingens förtydligande om uteslutning är ordagrant taget från upphandlingsdokumentet.

Movant har lämnat olika uppgifter i sitt anbud avseende utbildningen och antalet platser jämfört med de uppgifter som lämnades i förtydligandet och i Movants yttrande. Movant anger i förtydligandet att de har haft elva deltagare på inriktningen elteknik. I beskrivningen av utbildningen framgår det att inom elteknik förekommer det flera olika yrkesinriktningar såsom installationstekniker, distributionstekniker, teletekniker, hisstekniker och larmtekniker. Det framgår med all önskvärd tydlighet att referensuppdraget utgjort en grundläggande utbildning inom elteknik där flera olika yrkesinriktningar kan väljas. Det är med andra ord inte en utbildning inom teleteknik, koppar och fiber med fördjupning inom fiber vilket är det som efterfrågas, utan en grundutbildning inom elteknik. Eftersom det kan ingå flera olika yrkesinriktningar inom Movants referensuppdrag förutom teletekniker är det oklart hur många av de elva deltagarna som läst något som leder till ens en grundläggande utbildning inom teleteknik.

Referensuppdraget som Movant åberopar är inte ett uppdrag vare sig med likartad inriktning eller i omfattning som det nu aktuella i upphandlingen. Det var således korrekt av Arbetsförmedlingen att förkasta Movants anbud.

Kravet på referensuppdrag i punkt 1.3.7 är tydligt och proportionerligt. En brist i transparens som påverkar likabehandlingsprincipens upprättande förutsätter att Movants anbud blivit behandlat på ett annat sätt än andra anbudsgivares. Movant har inte kunnat visa något som antyder att underlaget varit otydligt och oproportionerligt eller i strid med likabehandlingsprincipen. Det är en självklarhet att en upphandlande myndighet måste ställa de krav som den anser sig behöva för det uppdrag som ska utföras. Om inte krav får ställas som motsvarar behoven är det osäkert vad utfallet blir i upphandlingen eller om resultatet motsvarar behovet. Arbetsförmedlingen har aldrig krävt att referensuppdraget måste vara exakt som det som upphandlas. Däremot måste det innehålla liknande utbildningsmoment för att uppnå det syfte som upphandlingen har.

Förvaltningsrättens bedömning

Arbetsförmedlingen har uteslutit Movants anbud från upphandlingen med hänvisning till att det referensuppdrag som Movant lämnat inte uppfyller de krav som ställs på referensuppdrag i upphandlingsdokumentet.

I punkt 1.1. i upphandlingsdokumentet anges att aktuell upphandling avser arbetsmarknadsutbildning teleteknisk utbildning inom el-/teletekniska området. I samma punkt anges att i denna utbildning kommer deltagarna att utbildas inom teleteknik, fiber och koppar med fördjupning inom fiber. Av punkt 1.1.1. första stycket framgår att syftet med utbildningen i första hand är att erbjuda påbyggnads- och breddningsutbildning för personer med elteknisk gymnasieutbildning eller andra målgrupper med tidigare erfarenhet eller utbildning (t.ex. från ett annat land) inom el- eller teleteknik.

I punkt 1.3.7 i upphandlingsdokumentet anges bl.a. följande.

Anbudslämnare ska ha tidigare erfarenhet av att genomföra ett liknande uppdrag som det nu aktuella. Anbudet ska därför innehålla en kortfattad beskrivning av minst ett utbildningsuppdrag med likartad inriktning och omfattning (volym och längd). Med likartad inriktning avses utbildning riktad mot vuxna inom aktuellt yrkesområde. Observera skrivningen *beskrivning*, det räcker således inte att nämna eller referera till ett uppdrag.

I punkt 1.4.3 i upphandlingsdokumentet anges följande.

Den uppskattade volymen för det första året uppgår per leveransort till 1 250 kursdeltagardagar. Av denna volym garanteras 400 kursdeltagardagar.

Movant har i sitt anbud hänvisat till sitt avtal med Kristianstads kommun som referensuppdrag. I beskrivningen av referensuppdraget framgår att i Movants uppdrag ingår bl.a. att genomföra yrkesutbildningar inom El- och energiprogrammet enligt Skolverkets VUX12. Yrkesutbildningar inom El- och energiprogrammet som genomförs är installationstekniker, teletekniker och nätverkstekniker. I beskrivningen anges även att Movant, sedan uppdraget påbörjades, har haft ca 24 årsplatser fördelat på de aktuella yrkesutgångarna.

Arbetsförmedlingen har gett Movant möjlighet att förtydliga sina uppgifter om referensuppdraget och har bl.a. efterfrågat på vilket sätt Movants utbildningsuppdrag har likartad inriktning och omfattning som efterfrågas i upphandlingsdokumentet, Teletekniker – inriktning koppar och fiber. Arbetsförmedlingen har även bett Movant förklara på vilket sätt de ca 24 årsplatserna har varit fördelade på de aktuella yrkesutgångarna.

Movant har i förtydligande till Arbetsförmedlingen angett att Movant utbildar inom två olika inriktningar inom det aktuella programmet, elteknik och dator- och kommunikationsteknik. Enligt Movant innehåller inriktningen elteknik kurser som visar att Movant har kunskaper

motsvarande modulerna i upphandlingsdokumentet. I förtydligandet hänvisar Movant till att det på Arbetsförmedlingens hemsida står att grundutbildning för att bli teletekniker finns på el- och energiprogrammet inom gymnasieskolan med inriktning elteknik. Movant anger även att teletekniker är en av flera yrkesutgångar som eleven kan läsa till som inskriven inom inriktningen elteknik. Vad avser referensuppdragets omfattning skriver Movant att det för närvarande finns elva deltagare som läser elteknik.

Förvaltningsrätten anser att det klart framgår av upphandlingsdokumentet att den aktuella upphandlingen avser en utbildning inom teleteknik med inriktning fiber och koppar med fördjupning inom fiber. Att det är denna typ av utbildning som är föremål för upphandlingen tycks även vara ostridigt mellan parterna. Enligt förvaltningsrättens mening måste kravet på att ange ett referensuppdrag med likartad inriktning ses mot bakgrund av den utbildning som upphandlas. Såvitt framgår får kravet på att ange ett referensuppdrag anses syfta till att kontrollera anbudslämnarens förmåga att genomföra det i upphandlingen aktuella uppdraget. Förvaltningsrätten anser mot bakgrund av detta att det med tillräcklig tydlighet framgår att kravet på att ange ett referensuppdrag med likartad inriktning innebär att referensuppdraget ska motsvara den utbildning som nu upphandlas, det vill säga en fördjupningsutbildning inom teleteknik. Enligt förvaltningsrättens uppfattning bryter kravet på referensuppdrag därför inte mot transparensprincipen.

Med hänsyn till syftet med kravet på angivande av referensuppdrag anser förvaltningsrätten att kravet är av inte oväsentlig betydelse och att det har ett naturligt samband med den utbildning som upphandlas. Kravet är relevant för bedömningen av anbudslämnarnas förmåga att hantera det aktuella uppdraget. Enligt förvaltningsrättens mening kan kravet inte anses vara oproportionerligt högt för att tillgodose det avsedda ändamålet. Inte heller

anser förvaltningsrätten att Movant gjort sannolikt att kravet är konkurrensbegränsande på så sätt att en viss leverantör gynnas på ett otillbörligt sätt.

Förvaltningsrätten finner således att det inte finns skäl att ingripa mot upphandlingen med anledning av utformningen av kravet på referensuppdrag i upphandlingsdokumentet. ~~Fråga är därmed om Arbetsförmedlingen har agerat i strid med LOU genom att utesluta Movants anbud från upphandlingen med hänvisning till att Movants referensuppdrag inte uppfyller de uppställda kraven.~~

Vid överprövning har förvaltningsrätten att utgå från att den upphandlande myndigheten är den som är bäst lämpad att utvärdera anbud utifrån de krav som ställs i upphandlingsdokumentet. Detta eftersom det är den upphandlande myndigheten som faktiskt ska köpa den tjänst som är föremål för upphandlingen. Arbetsförmedlingen har bedömt att Movants referensuppdrag inte uppfyller kravet på likartad inriktning eftersom den utbildning som referensuppdraget avser är mycket bredare än den fördjupning inom teleteknik med inriktning koppar och fiber som den aktuella upphandlingen avser. Arbetsförmedlingen har även bedömt att Movants referensuppdrag inte uppfyller kravet på likartad omfattning eftersom det inte går att utläsa hur många deltagare inom inriktningen elteknik som faktiskt har läst till en yrkesutgång som teletekniker.

Förvaltningsrätten anser att Movants referensuppdrag inte visar att Movant har den fördjupningskunskap inom teleteknik som efterfrågas i upphandlingsdokumentet. Eftersom Movant har uppgett att teletekniker är en av flera yrkesutgångar som man kan läsa till inom den eltekniska inriktningen anser förvaltningsrätten att Movant inte heller har visat att Movant har kapacitet att hantera ett uppdrag av den omfattning som avses i upphandlingen. Det beskrivna referensuppdraget är således inte av likartad

inriktning eller, såvitt framgår, omfattning som den efterfrågade tjänsten och visar därmed inte Movants möjligheter att leverera den tjänst som upphandlas. Eftersom Movants anbud inte uppfyller kraven på referensuppdrag har Arbetsförmedlingens beslut att utesluta Movants anbud varit korrekt. Arbetsförmedlingen kan därmed inte anses ha agerat i strid med LOU genom att utesluta Movants anbud från upphandlingen.

Movant har invänt att Arbetsförmedlingen, genom att förkasta Movants anbud samtidigt som man godtagit referensuppdraget i EC Utbildnings anbud, har brutit mot likabehandlingsprincipen. En anbudslämnare vars anbud rätteligen uteslutits i kvalificeringsfasen kan emellertid normalt inte lida eller komma att lida skada på grund av att en annan anbudslämnare som inte uppfyller samtliga krav inte uteslutits. EC Utbildning har därtill inte tilldelats kontrakt i den aktuella upphandlingen. Utan hänsyn till om EC Utbildnings referensuppdrag uppfyllt kraven eller inte kan det faktum att EC Utbildnings anbud godtagits således inte innebära att Movant har lidit eller kan komma att lida skada i den mening som avses i LOU. Förvaltningsrätten finner därmed att det inte heller på denna grund finns skäl att ingripa mot upphandlingen. Movants ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Per-Erik Nistér

Tf. rådman

Louise Ljöstad har föredragit målen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättsens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättsens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.